

KOOLI ÕPPEKAVA

Õppekavarühm:	Vara- ja isikukaitse					
Õppekava nimetus:	Politseiametnik					
	Police Officer					
	Служащий полиции					
Õppekava kood EHISes	170157					
Õppekava versiooni kohaldatakse alates 2021/2022 õppeaastast vastuvõetud õpilaste suhtes.						
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		kutsekeskharidus				
			X			
Õppekava maht (EKAP)	100 EKAP					
Õppekava koostamise alus	Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“, Sisekaitseakadeemia õppekava statuut, kõrgharidusseadus, Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu 06.11.2018 otsusega nr 11 kinnitatud kutsestandard „Piirivalvur, tase 4“ ja toetuskiri vara- ja isikukaitse valdkonda esindavalt sotsiaalpartnerilt Politsei- ja Piirivalveametilt (sotsiaalpartneri kiri nr 1.9-14/388-1, 31.01.2017).					
Õppekava õpiväljundid	<p>Õpetusega taotletakse, et õppijal on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad töötada politseiametnikuna, kes kaitseb avalikku korda, valvab riigipiiri, viib läbi piirikontrolli piiripunktides, menetleb enamlevinud väärtegusid ja alustab kriminaalmenetlust vastavalt õigusaktidele.</p> <p>Õppekava läbinud õppiija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab oma vastutust enesearendamisel, otsib ja kasutab õppimisvõimalusi, lähtudes elukestva õppimise põhimõtetest; • arvestab tagasisidega, analüüsib ennast ja oma töö tulemusi ning muudab vastavalt oma käitumist; • tegutseb vastutustundlikult, töötab iseseisvalt, teeb vajadusel koostööd ning juhindub oma tegevuses politseiorganisatsiooni põhiväärtustest, ametniku eetika normidest ja õigusaktidest; • tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra, kasutab probleemi lahendamisel sobivaid korrakaitsemeetmeid ning tegutseb turvaliselt ja eesmärgipäraselt, valides sekkumiseks asjakohased meetodid ja vahendid; • kontrollib isikute ja sõidukite liikumist piiripunktis, deklareerimist vajava kauba olemasolu, veesõidukite liiklemist merel ja piiriveekogudel ning reisi- ja sõidukite dokumente piiripunktis, kasutades asjakohaseid meetodeid ja vahendeid; • tunneb elulises juhtumis ära süüteo tunnused, alustab väärteomenetlust, viib läbi väärteomenetlust, määrab vajadusel isikule karistuse või alustab kriminaalmenetlust ja viib läbi esmased menetlustoimingud; 					

	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ja vormistab korrektseid dokumente ja tekste, kasutab tööks vajalikke info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid ning erialaseid infosüsteeme, järgides andmekaitse nõudeid; • valdab multikultuurses keskkonnas töötamiseks vajalikke suhtlemisoskusi, lahendab probleeme iseseisvalt ja meeskonnaliikmena; • mõtleb süsteemselt ja loovalt, oskab oma ideid kriitiliselt hinnata ja planeerida oma karjäärivõimalusi Politsei- ja Piirivalveametis; • kasutab eesti keelt tasemel C1, vene keelt tasemel A2 ja inglise keelt tasemel A2. <p>Õppekava põhiõpingutesse on lõimitud karjääriplaneerimise võtmepädevused ning suutlikkus tegutseda algatusvõimeliselt ja loovalt lähtudes valdkonna spetsiifikast.</p>
--	---

Õppekava rakendamine: koolipõhine statsionaarne ja koolipõhine mittestatsionaarne õpe.

Sihtrühm: keskharidusega isikud, kes vastavad avaliku teenistuse seaduse § 14 lõikele 1 ja § 15, politsei ja piirivalve seaduse § 6¹ lõikele 3 ja § 39 lõikele 2, Vabariigi Valitsuse 19.12.2012 määruse nr 114 „Ametnike haridusele, töökogemusele ja võõrkeelte oskusele esitatavad nõuded“ ja Siseministri 12.04.2013 määruse nr 15 „Politseiametniku ning Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse juhi ametikohal teenistuses oleva ametniku kutsesobivusnõuded, nende kontrollimise tingimused ja kord“ nõuetele.

Nõuded õpingute alustamiseks:

Politseiametniku õppekavale võib kandideerida isik, kellel on:

- keskharidus;
- Eesti Vabariigi kodakondsus;
- vastavus avaliku teenistuse seaduse § 14 lõikele 1 ja § 15, politsei ja piirivalve seaduse § 6¹ lõikele 3 ja § 39 lõikele 2, Vabariigi Valitsuse 19.12.2012 määruse nr 114 „Ametnike haridusele, töökogemusele ja võõrkeelte oskusele esitatavad nõuded“ ja Siseministri 12.04.2013 määruse nr 15 „Politseiametniku ning Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse juhi ametikohal teenistuses oleva ametniku kutsesobivusnõuded, nende kontrollimise tingimused ja kord“ nõuetele.

Õppekavale õppima asumise tingimused on reguleeritud Sisekaitseakadeemiasse vastuvõtmise tingimustes ja korras.

Nõuded õpingute lõpetamiseks:

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õppija on omandanud õppekavas sätestatud õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Õpe lõpeb lõpueksamiga.

Õpingute läbimisel omandatav:

kutsekvalifikatsioon:	Õppekava läbimisel taotletav kvalifikatsioon on määratletud kutsestandardiga Piirivalvur, tase 4
valitav kompetents:	-
osakutse:	-

ÕPPEKAVA STRUKTUUR

I. Põhiõpingute moodulid	
1. Alusõpingud	8 EKAP, sh praktika 2,5 EKAP
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija orienteerub Politsei- ja Piirivalveameti ülesehituses ja ülesannetes, tegutseb vastutustundlikult, järgib kokkulepitud reegleid ja norme, mõistab õiguse olemust ning tuleb toime õpingutega kutseõppe tasemel.	

Mooduli läbimisel õppija:	
<ul style="list-style-type: none"> - mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel, lähtudes elukestva õppimise põhimõtetest ja kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme; - koostab ja vormistab tööks vajalikke arvutipõhiseid dokumente ja tekste; - kirjeldab Politsei- ja Piirivalveameti ülesehitust ning ülesandeid vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusele ja oskab planeerida oma karjäärivõimalusi; - selgitab avaliku teenistuse ja politseiteenistuse korraldust vastavalt avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele; - mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel ning hindab enda tööalast toimetulekut; - järgib treeningplaani ja täidab õppeasutuses kehtestatud kehalise ettevalmistuse normatiivide nõuded; - käitub õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata olukordades eetiliselt, arvestades ametniku eetikakoodeksist ja kutsesobivusnõuetest tulenevaid väärtusi ning oskab nendest lähtudes hinnata ja reguleerida oma käitumist; - mõistab õiguse süsteemi ning haldusmenetluse ja haldussunni põhimõtteid; - mõistab põhiõiguste olemust ja politseiametnike kohustust kaitsta isikute põhiõigusi; - selgitab rahvusvahelise kaitse olemust, kaitse taotleja õigusi- ja kohustusi ning menetluse põhimõtteid vastavalt kehtivale regulatsioonile. 	
2. Vahetu sunni ja turvataktika rakendamine	9 EKAP
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija käsitseb õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult politsei teenistusrelvi ja erivahendeid ning kohaldab enesekaitse- ja kinnipidamise võtteid.	
Mooduli läbimisel õppija:	
<ul style="list-style-type: none"> - käsitseb ja kasutab politsei tulirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult; - käsitseb ja kasutab iseseisvalt ning meeskonnaliikmena politsei külmrelvi, gaasirelvi ja erivahendeid ning rakendab enesekaitse ja kinnipidamise võtteid õiguspäraselt, turvaliselt, tulemuslikult; - annab vältimatut esmaabi. 	
3. Avaliku korra kaitsmine	25 EKAP
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra, kasutab probleemi lahendamisel sobivaid korrakaitselisi meetmeid, tegutseb turvaliselt ja kasutab sobivat sekkumise taktikat.	
Mooduli läbimisel õppija:	
<ul style="list-style-type: none"> - tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra (ohukahtluse, ohu või korrarikkumise), kogub iseseisvalt infot ja tõlgendab seda kriitiliselt lähtudes korrakaitseseaduses, eriseadustes ja asjakohases EL õiguses sätestatust; - rakendab koos patrullpaarilise korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrarikkumise kõrvaldamiseks, valib sobiva politseitöö mudeli ja kasutab politseitaktikat lähtudes ratsionaalse valiku põhimõttest; - valdab tööks vajalikke suhtlemisoskusi riigikeeles, on võimeline selgitama ja lahendama probleeme iseseisvalt ja meeskonnaliikmena; - tuleb toime esmaste toimingutega ühes võõrkeeles, saab hakkama igapäevastes töö olukordades teatud teemade piires; - vormistab keeleliselt korrektseid dokumente ja kasutab politsei infosüsteeme lähtudes õigusaktidest ja juhenditest. 	
4. Avaliku korra kaitsmise praktika	9 EKAP

Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et praktika käigus õppija sekkub ohu või korrariikkumise kõrvaldamiseks, kasutab probleemi lahendamisel sobivaid korrakaitselisi meetmeid, tegutseb turvaliselt ja kasutab sobivat sekkumise taktikat.

Mooduli läbimisel õppija:

- tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra (ohukahtluse, ohu või korrariikkumise), kogub iseseisvalt infot ja tõlgendab seda kriitiliselt lähtudes korrakaitseseaduses, eriseadustes ja asjakohases EL õiguses sätestatust;
- rakendab koos patrullpaarilisega korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikkumise kõrvaldamiseks, valib sobiva politseitöö mudeli ja kasutab politseitaktikat lähtudes ratsionaalse valiku põhimõttest;
- viib läbi liiklusjärelvalvet järgides seadusi ja turvataktikat põhimõtteid;
- täidab toimkondade ülesandeid riigipiiri valvamisel maismaal;
- kontrollib Schengeni liikmesriigis viibimise aluseid;
- valdab tööks vajalikke suhtlemisoskusi riigikeeles, on võimeline selgitama ja lahendama probleeme iseseisvalt ja meeskonnaliikmena;
- tuleb toime esmaste toimingutega ühes võõrkeeles, saab hakkama igapäevastes töö olukordades teatud teemade piires;
- vormistab keeleliselt korrektseid dokumente ja kasutab politsei infosüsteeme lähtudes õigusaktidest ja juhenditest;
- analüüsib oma õpitulemusi ja avaliku korra kaitsmise praktika kogemusi.

5. Piirikontrolli läbiviimine

**8 EKAP, sh
praktika 4,2 EKAP**

Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija kontrollib isikute ja sõidukite liikumist piiripunktis, deklareerimist vajava kauba olemasolu, veesõidukite liiklemist merel ja piiriveekogudel ning reisi- ja sõidukite dokumente piiripunktis.

Mooduli läbimisel õppija:

- tagab piirirežiimi, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest;
- viib läbi esmaseid tollitoiminguid lähtudes tolliseadusest;
- kontrollib piiripunktis isikuid ja sõidukeid, kasutades siseriiklike ja rahvusvahelisi infosüsteeme ja andmekogusid ning juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest, PPA juhenditest ning kasutades I astme kontrollvahendeid;
- kontrollib piirirežiiminõuete täitmist merel ja piiriveekogul, juhindudes siseriiklikest õigusaktidest ja PPA juhenditest.
- analüüsib oma õpitulemusi, piirikontrolli praktika kogemusi ning kavandab karjääri Politsei- ja Piirivalveametis.

6. Väärtegude menetlemine ja kriminaalmenetluse alustamine

**25 EKAP, sh
praktika 7 EKAP**

Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija tunneb elulises juhtumis ära süüteo tunnused, alustab väärteomenetluse, viib läbi väärteomenetluse ja määrab vajadusel isikule karistuse või mõjutustrahvi, või alustab kriminaalmenetluse ja viib läbi esmased menetlustoimingud.

Mooduli läbimisel õppija:

- selgitab enda ametialaste pädevuste seotust karistusõiguslikku tähendust omavate asjaoludega ning nende asjaolude tõendamisevajadust erinevate menetlusotsuste tegemisel;
- alustab õiguslikult põhistatult väärteo- või kriminaalmenetluse või jätab õiguspäraselt menetluse alustamata;
- korraldab ja tagab kooskõlas seaduste ja Riigikohtu lahenditega oma pädevuse piires menetluse läbiviimise;
- tuvastab kooskõlas seaduste ja Riigikohtu lahenditega süüteo sündmuse olemasolu, isiku süü väärteo toimepanemises ja muud tõendamisele kuuluvaid asjaolud;

- rakendab asjakohast väärtemenetluse liiki ja määrab karistuse või mõjutustrahvi, koostab menetlusotsust kajastavaid dokumente ja väärtetoimiku, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest.

II. Valikõpingute moodulid	15 EKAP
Valikõpingud toetavad ja laiendavad erialaoskusi ning on õppijale kohustuslikud.	
Õppija valib valikõpinguid vähemalt 15 EKAP mahus, lähtudes oma teadmiste tasemest kohustuslike õpiväljundite saavutamisel ning isiklikust huvist.	
Keelte moodulite valik põhineb keeleoskuse hindamise tulemustel. Õppija, kelle keeleoskus ei vasta õppekava õpiväljundites kehtestatud nõuetele, on kohustatud valima vastava keeleõppe moodulid.	
Avaliku konkursiga vastu võetud õppija, kellel puudub B-kategooria juhiluba, peab valima B-kategooria sõiduõpetuse mooduli.	
7. Ressursimahuka sündmuse lahendamine	4 EKAP
8. Piirkondlik politseitöö	4 EKAP
9. Eesti keel	6 EKAP
10. Vene keel algtasemele	3 EKAP
11. Vene keel madalamale kesktasemele	3 EKAP
12. Inglise keel algtasemele	3 EKAP
13. Inglise keel madalamale kesktasemele	3 EKAP
14. B-kategooria sõiduõpetus	3 EKAP
15. Rahvusvaheline politseitöö	3 EKAP
16. Ujumise algõpetus	2 EKAP
17. MS Word ja Power Point programmide kasutamine	1 EKAP
18. Erialane inglise keel piirivalvuritele	3 EKAP
19. Alarmsõiduki juhtimine	2 EKAP
20. Dokumentide II astme kontrolltoimingute läbiviimine	3 EKAP
21. Suhtlemisoskused ja konfliktide lahendamine	2 EKAP
22. Elektrišokirelva kasutamine	1 EKAP
23. Siseturvalisuse praktika	2 EKAP
24. Vabatahtliku päästja I astme teoreetiline osa	1 EKAP

III. 25. Lõpueksam	1 EKAP
---------------------------	---------------

Õppekava kontaktisik ja -juht	
ees- ja perenimi:	Kadri Ann Salla
ametikoht:	Politsei- ja piirivalvekolledži direktori asetäitja
telefon:	5887 6702
e-post:	kadriann.salla@sisekaitse.ee
Märkused:	
1. Moodulite rakenduskava link https://www.sisekaitse.ee/et/oppekavad	